MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 16 LISTOPADA 1942r.

/ P o r a n n y./

I.

Dotyczące Polski.

ROZGŁOŚNIE AMERYKAŃSKIE,14.XI.godz.14.oo.- 18.oo.
W Polsce wiadomość o zwycięstwach w Afryce podana była w specjalnych dodatkach tajnej prasy.Rząd Polski w Londynie otrzymał z Kraju depeszę z życzeniami dla Prez.Roosevelta,Churchilla i Gen.Montgomery'ego.
Uwaga: Wiadomość powyższa ogłoszona była w ramach sprawozdania z reakcji świata na wydarzenia w Afryce i powtórzona wielokrotnie w szeregu językach.

MOSKWA po angielsku,15.XI.godz.oo.15.
Prez.Benesz wygłosił przemówienie,w którym dał wyraz przekonaniu, że po wojnie światem kierować będą W.Brytania,ZSRR. i Stany Zjednoczone. Nastąpi odrodzenie Francji, Polski i Jugosławii.Benesz złożył podziękowanie za uznanie formalne rządu czechosłowackiego przez Stany Zj. Wkroczyliśmy, mówił Benesz w trzecią fazę wojny. Pierwsza faza zakończyła się z chwilą napadu Niemiec na Zw.Sowiecki, druga zaś zakończyła się obecnie.W najbliższym czasie będziemy świadkami doniosłych wydarzeń we Francji i całej okupanej Europie.
Radio niemieckie ogłosiło o przejęciu przez Niemcy wszelkich własności Polski na terenach okupowanych.

" RADIOSTACJA IM.T.KOSCIUSZKI" po polsku 14.XI.godz.15.15.
W nocy z 15 na 16.X.zbóje hitlerowscy powiesili w Warszawie 50-ciu patriotów.Niedługo trzeba było oczekiwać na odwet.Dnia 24.X.żołnierze Gwardii Narodowej rzucili szereg granatów do jednej z kawiarni niemieckich.Niemcy nie mają obecnie odwagi publicznego wykonywania wyroków śmierci.W nocy z 2/3 XI.wywieźli oni do jednego z lasów podwarszawskich 50 więźniów politycznych i rozstrzelali pokryjomu.Jednak wieść o tym rozeszła się lotem błyskawicy.Już następnej nocy nastąpiła zemsta.Na linii kolejowej Warszawa- Kutno, między stacjami Leonowo i Bednary wykolejony został pociąg wiozący żołnierzy niemieckich.Setki zbójów poniosło śmierć na miejscu,inni zostali ciężko poranieni.Tak będziemy zawsze odpowiadać.
Pełny tekst wywiadu Stalina.

GDANSK po niemiecku 12.XI.godz.6.20.
Tegoroczne zbiory lnu i konopi w Warthelandzie nie były tak dobre jak w roku zeszłym,jednakże były zadowalające. Cały zbiór konopi przesłany został do Schneidemühl.

ZEESEN po angielsku 13.XI.godz.2o.15.
Olbrzymie ilości gazu ziemnego znajdujące się w Gen.Gub. a zwłaszcza w Galicji,będą w przyszłości eksploatowane bardzo intensywnie jako środek napędny dla wozów motorowych.

WATYKAN po polsku 13.XI.godz.19.45.
W związku z 100 letnią rocznicą urodzin Marii Franciszki Siedleckiej,założycielki Nazaretanek, Kongregacja święciła w dniu 12.XI. dzień jej urodzin.Uroczystości odbyły się w Nazarecie,Rzymie,Warszawie,Wilnie, Kaliszu,Grodnie,Kochanowie,Nowogródku, Ostrzeszowie,w Łukowie Siedleckim, Poznaniu, Równem, Krakowie,Lublinie,Częstochowie,w Witkowicach,Rabce,Stryju,Olsztynie,Kielcach,w obozach koncentracyjnych, w więzieniach, na Syberii,Teheranie,w Anglii,we Francji,a jak również we wszystkich stanach Ameryki północnej.Rocznica ta powinna być święcona bardzo uroczyście również i na zewnątrz,lecz przeznaczenie każe nam odbyć ją wśród zgiełgu wojny,kiedy jesteśmy rozproszeni,nie możemy komunikować się wzajemnie,kiedy jesteśmy wygnańcami w obcych krajach i ciemiężeni we własnym kraju,wśród cierpień i trosk.Lecz ... chwalmy wolę Bożą,chwalmy imię Boga nie tylko w pokoju ,lecz

i w czasach okrutnej wojny. Dzisiejsze ciężkie dni wymagają wielu cnót, lecz najistotniejszą spośród cnót, jest niewątpliwie odwaga. /Następuje opis czynów świadczących o odwadze Marji Siedleckiej./ Niewątpliwie powiedziałaby ona dziś do swoich współobywateli i do narodów świata: bądźcie odważni, odwaga daje zwycięstwo i sławę.

W związku z rocznicą urodzin Marii Siedleckiej, odprawione zostało uroczyste nabożeństwo w domu generalnym w Rzymie. Ojciec św. przesłał zebranej kongregacji swe błogosławieństwo.

W Ambasadzie polskiej w Watykanie odprawione zostało nabożeństwo, na którym obecni byli przedstawiciele Stolicy Apostolskiej.

W Budapeszcie w kościele im. św. Stanisława Kostki odprawione było uroczyste nabożeństwo na rzecz naszej ukochanej Polski.

Po angielsku 13.XI. godz. 20.15. Niemiecki minister spraw wyznaniowych wydał w porozumieniu z szefem SS i komendantem policji, następujące zarządzenia: robotnicy cywilni narodowości polskiej zatrudnieni na terytorium Rzeszy otrzymać mogą pomoc duchową jedynie w czasie specjalnych nabożeństw religijnych. Poza wielkimi świętami nabożeństwa te mogą być odprawiane jedynie w pierwszą niedzielę każdego miesiąca, pomiędzy 10 a 12 rano, w kościołach lub innych odpowiednich miejscach. W tego rodzaju nabożeństwach zakazuje się używania języka polskiego nawet w śpiewie. Spowiedź w języku polskim jest zakazana. Natomiast może być udzielane ogólne rozgrzeszenie i dla przygotowywania się do tego oraz do Komunii św. wolno korzystać z tekstów polskich ustalonych przez Dep. Opieki Religijnej w czasie wojny. W żadnym wypadku polscy cywilni robotnicy nie mają prawa brać udziału w nabożeństwach odprawianych dla Niemców. Również Niemcy nie mogą asystować w nabożeństwach dla Polaków. Polscy robotnicy cywilni nie mają prawa organizować nabożeństw, przeciwnie niższy urzędnik państwowy może z przyczyn ogólnych lub ze względu na wykonywaną przez robotników pracę, nakazać zawieszenie odprawiania nabożeństw na dłuższy lub krótszy okres czasu. Małżeństwa polskich robotników cywilnych pomiędzy sobą lub innymi cudzoziemcami, nie wymaga zezwolenia, jeżeli uroczystości ślubne odbywać się będą poza Rzeszą. Jako zasadę przyjąć należy zakaz nauki religii lub przygotowania do spowiedzi i Komunii św. dla dzieci polskich robotników cywilnych.

MOSKWA po rosyjsku, 13.XI. godz. 16.20.

Wasiljew ogłasza artykuł o prześladowaniu inteligencji w okupowanych przez Niemców krajach. Odnośnie Polski pisze: Trzy lata rządów niemieckich w Polsce były trzema latami systematycznego niszczenia Narodu Polskiego, a zwłaszcza polskiej inteligencji. Niemcy w Poznaniu otwarcie przyznali się, że uważają rolę polityczną Polski za skończoną i że Polacy odtąd traktowani będą jedynie jako siła robocza dla Niemiec. Wszystkie instytucje naukowe i kulturalne w Polsce zostały zniszczone. Uniwersytety Krakowski, Poznański i Lubelski ograbiono. Zbiory naukowe i laboratoria tych uniwersytetów, Bibliotekę Narodową w Warszawie, cenne skarby muzealne zostały wysłane do Niemiec. W pierwszym roku okupacji niemieckiej 70.000 inteligentów polskich padło ofiarą terroru niemieckiego. Wszyscy profesorowie wyższych szkół i uniwersytetów Krakowskiego i Poznańskiego z 76-cio letnim Rektorem Kostaneckim na czele, wysłani zostali do obozów koncentracyjnych.

II.

## Z najważniejszych spraw światowych.

ROZGŁOSNIE AMERYKANSKIE: - Depesze.

Ambasador francuski w SantAgo zaprzeczył kategorycznie szerzonym pogłoskom o przeniesieniu się rządu francuskiego z Vichy do Wersalu.

Korespondenci:

J.Vana, Alger: Przybyłem do Algeru z konwojem wiozącym tysiące brytyjskich i amerykańskich wojsk. Droga była tak spokojna, iż zdawało nam się, że Morze Śródziemne zamieniło się na jezioro anglo-amerykańskie. Podróżowaliśmy jak gdyby na statkach prywatnych linij okrętowych. Wnioskując z dotychczasowych doświadczeń państwa Osi nie mogą przeszkadzać nam w tych podróżach.

W.Kerr, Moskwa: Odpowiedź Stalina wywołała wielkie podniecenie zarówno wśród cudzoziemców w Moskwie, jak i wśród samych Rosjan. Jak wielkie było zainteresowanie, świadczyć może fakt, iż ambasady Stanów i Brytyjska obudziły Cassidy'ego dziś rano, prosząc go o kopię listu Stalina.

- 3 -

- Przedstawiciele wyższego kleru amerykańskiego ogłosili odezwę wzywającą do jaknajwydatniejszego poparcia wysiłku wojennego Zjedn. Narodów. Prałaci katoliccy podkreślają z uznaniem oświadczenie Prez. Roosevelta, że Stany nie zamierzają dokonywać trwałych podbojów w żadnej części świata.

- Prez. Roosevelt ujawnił, że już 8 dni temu wystosował list do Gen. gubernatora Algeru Chatell'a z zapewnieniem, że dotychczasowy stan rzeczy we francuskich posiadłościach afrykańskich będzie zachowany.

RABAT po francusku 14.XI.godz.22.45.

Donoszą z Berna, że w północnej Chorwacji wstrzymano ruch całego szeregu pociągów z powodu akcji partyzantów. W tej części kraju działalności partyzantów dotąd nie było.

Donoszą ze Sztokholmu o poważnych koncentracjach wojsk rosyjskich na frontach środkowym i północnym. Liczyć się trzeba z tym, że być może niebawem w komunikatach pojawią się nazwy Wiaźmia, Witebsk, a może i Smoleńsk.

Donoszą z Ankary, o silnej koncentracji floty brytyjskiej w pobliżu Cypru. W Rzymie i Berlinie wyrażana jest obawa, że Anglicy przygotowują atak na wyspy Dodekanezu.

Uwaga: Radio Rabat od 2 dni nadaje w każdej audycji odezwy Darlana i Noguesa.

ANKARA po turecku 13.XI.godz.18.15.

Churchill w ostatniej swej mowie podkreślił w sposób pogardliwy zachowanie się Niemców wobec włoskich towarzyszy broni. Mówił on o tym jak Niemcy pozostawiają Włochów bez pomocy na pustyni w opłakanych warunkach, bez żywności i wody. Wywołało to gwałtowną reakcję zarówno Niemców jak i Włochów. Podkreślają oni, że braterstwo broni niemiecko-włoskiej jest dziś bardziej mocniejsze niż kiedykolwiek.

Rozgłośnie niemieckie przygotowują stopniowo Niemców do wiadomości, iż ciężko maltretowana armia Rommla opuści Libię zupełnie. Zarówno brytyjska armia w Egipcie, jak i amerykańska w Algerze są niewątpliwie silniejsze tak pod względem okwipunku jak i materiału ludzkiego.

Po angielsku 14.XI.godz.19.15.-Utworzenie frontu śródziemnomorskiego pociągnie za sobą bardzo istotne konsekwencje dla Niemiec. Niemcom grozi obecnie inwazja z zachodu i południa Europy. W konsekwencji spowoduje to osłabienie armii niemieckiej na froncie rosyjskim. Bardzo ciekawym jest zagadnienie jaką strategię zastosują Niemcy na wiosnę 1943r. Rok 1943 nie będzie ostatnim rokiem drugiej wojny światowej, ale niewątpliwie zwrotnym punktem.

BRUKSELLA po francusku 13.XI.godz.7.3o.

Rząd brytyjski wywiera silny nacisk na Persję domagając się przyłączenia do Aliantów i oddania [illegible] wojsk do dyspozycji brytyjskiego naczelnego dowództwa.

Po flamandzku godz.16.oo. Delegat Watykanu w Mandżurii oświadczył iż słowo "sprawiedliwość" nie może mieć zastosowania do inwazji bryt.amerykańskiej w Marocco. Nie można usprawiedliwić moralnie postępowania Roosevelta i Churchilla.

RADIO WOLNYCH INDYJ po angielsku 13.XI.godz.16.3o.

Niemcy donoszą, że Queen Elizabeth została uszkodzona/85.000 ton/. W.Brytania na początku wojny postanowiła nie korzystać z wielkich transatlantyków, zmuszona jednak została z powodu braków środków transportowych.

TULUZA po francusku 13.XI.godz.21.3o.

Anglia i Ameryka zajęły północną Afrykę, by uniemożliwić Francji otrzymywanie stamtąd chleba. Problem żywnościowy stanie się teraz dla Francji b.trudny. Chmury zbierają się na horyzoncie. Miejmy zaufanie do marszałka, niechaj Bóg chroni Francję.

RZYM po włosku 13.XI.godz.7.15.

Istotnym momentem w przemówieniu Smutsa w Londynie, było oświadczenie jego, że kto ma przewagę na Morzu Śródziemnym, ma klucz do Europy.

Godz.13.oo.- Brytyjczycy i Amerykanie nie są zadowoleni z De Gaulla i zamierzają go usunąć by zastąpić go kim innym.

Po włosku godz.20,00.- Między gen.Giraud a de Gaullem wybuch konflikt,Giraud nie uznaje de Gaulla jako swego zwierzchnika,ani jako przywódcę Wolnych Francuzów.

Po arabsku godz.19.00.- Władze brytyjskie i gaullistowskie wydały zakaz słuchania radia z Ankary.

Po portugalsku 22.5o.- Zachowanie się Adm.Darlana,wywołało oburzenie nietylko we Francji ,ale i we wszystkich krajach neutralnych. Określić je można jedynie jako akt piracki.

MOSKWA po rosyjsku 13.XI.godz.17.00.
Z Belgradu donoszą,iż sytuacja w Jugosławii jest coraz bardziej naprężona. Wojsko i policja Hitlera i Nedicza mają prawo strzelac bez uprzedzenia do każdej osoby ,która ukaże się po 7 wieczór na ulicy. Ostatnio szereg fabryk wysadzono w powietrze.Wciąż kursują ulotki wzywające do sabotaży.

FRIESLAND po niemiecku 14.XI.godz.7.00.
Brytyjskie koła ekonomiczne obserwują z niepokojem wzrost wpływów Stanów Zj.,które obecnie rozszerzyły się również na południową Amerykę.

PARYŻ po francusku 14.XI.godz.8.00.
W Syrii nastąpiły utarczki pomiędzy zwolennikami de Gaulla i Giraud. Godz.9.00.- Wojska brazylijskie wkroczyły do francuskiej Gujany.

BRUKSELA po flamandzku 14.XI.godz.9.3o.
Z Watykanu donoszą iż Papież przygotowuje doniosłe oświadczenie dotyczące stosunku Kościoła do obecnego konfliktu międzynarodowego.

OSLO po norwesku 14.XI.fodz.8.00.
Giornale d' Italia pisze,iż Włochy zdają sobie dokładnie sprawę ze znaczenia frontu śródziemnomorskiego i gotowe są do odparcia wszelkich grożących im ataków.Niemcy również zdają sobie z tego sprawę.Japonia przywiązuje wielką wagę do wydarzeń śródziemnomorskich.Współpraca pomiędzy trzema państwami Osi jest zupełnie harmonijna i nigdy nie była lepszą.

RADIO VALLADOLID,po hiszpańsku 13.XI.godz.18.1o.
Wg.wiadomości z Rzymu,plemiona marokańskie rozpoczęły walkę partyzancką z oddziałami amerykańskimi.

RADIO WOLNYCH INDYJ 14.XI.godz.15.00.- w języku hindustani.
Z Ankary donoszą,że Niemcy rozpoczęli wysyłać Luftwafe i oddziały lądowe ze wschodniego frontu do północnej Afryki.Niemcy wysłali już dotąd 50.000 ludzi do północnej Afryki.

III.

O g ó l n e.

MOSKWA po fińsku 13.XI.godz.16.20.
Do Finlandii przybyła wielka ilość Norwegów pod niemiecką eskortą. Ulokowano ich przy pracach leśnych.

PARYŻ po niemiecku 14.XI.godz.15.15.
W Niemczech skazano 5 osób za słuchanie radia zagranicznego.

DEBUNK po angielsku 14.XI.godz.1.3o.
Naczelny lekarz wojsk amerykańskich,które wylądowały w Algerze, stwierdził,iż 24 żołnierzy amerykańskich zmarło wskutek otrucia. Jest to zwykły sposób postępowania Arabów mszczących się za napastowanie kobiet arabskich.